

Stammeforsøg med rødkløver 1960-64

Ved *Frede Rasmussen*

780. beretning fra Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur

Nærværende beretning redegør for resultaterne af de ved statens forsøgsstationer i årene 1960-64 gennemførte forsøgsserier med stammer af tidlig og halvsildig rødkløver. Hovedresultaterne af forsøgene er offentliggjort i 746. meddelelse. Beretningen er udarbejdet af forstander *Frede Rasmussen*.

Forstanderne ved Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur

Efter forudgående indbydelse til deltagelse blev der i 1960 påbegyndt stammeforsøg med tidlig og halvsildig rødkløver. Forsøgene er gennemført ved Aarslev, Askov, Borris, Højer, Lyngby, Tylstrup, Tystofte og Ødum, samt for halvsildig rødkløvers vedkommende tillige ved Aakirkeby. Der er foretaget udlæg i 1960, 1961 og 1962, og hvert udlæg har ligget til udbyttebestemmelse i to brugsår. Som dæksæd for udlægget er benyttet moderat kvælstofgødet byg eller havre, og rødkløveren har været udsået i blanding med alm. rajgræs, udsædsmængde 15 kg rødkløver + 3 kg alm. rajgræs. For de tetraploide stammer er udsædsmængden forhøjet i forhold til frøstørrelsen, ligesom der i tilfælde, hvor frøet har haft under normal spireevne, er reguleret i henhold hertil.

Gødskningen har varieret efter forholdene på de enkelte forsøgssteder. Der er tilstræbt rigelig forsyning med fosfor og kali, og til nogle forsøg i 2. brugsår, hvor kløverbestanden har været noget udtyndet, er der tillige tilført kvælstofgødning i varierende mængde, oftest 200-400 kg kalksalpeter pr. ha.

Ved udbyttebestemmelsen er 1. slæt i 1. brugsår tilstræbt høstet, når kløvereren har været i begyndende blomstring. Høstningen er sket samtidig for alle stammer, selv om der har været nogle dages forskel i blomstringstidspunktet. Det lidt forskellige udviklingstrin ved afhugningen af 1. slæt har dog næppe haft nævneværdig indflydelse på tørstofudbytte eller genvækst. De følgende slæt i 1. brugsår og samtlige slæt i 2. brugsår er tilstræbt høstet, når afgrøden har været passende udviklet til afgræsning, og der er i de fleste forsøg opnået 4 slæt i hvert brugsår. I de fleste tilfælde

er der foretaget afhugning af kløvereren i udlægs- efteråret, og i nogle forsøg er afgrødens størrelse bestemt. Dette udbytte er i opgørelsen anført særskilt og er ikke medregnet i det samlede udbytte.

Ved høstningen er afgrøden vejet umiddelbart efter afhugningen, og i udtagne gennemsnitsprøver er foretaget analyse for tørstof og råprotein. Botanisk analyse er ikke gennemført, og de anførte udbyttotal angiver derfor samlet udbytte af kløver og græs.

Forsøgene er gennemført som rækkeforsøg med 5-8 fællesparceller à 15-25 m².

Forsøgene med tidlig og halvsildig rødkløver har oftest ligget i samme mark, men har ikke været anlagt således, at de to rødkløvertypers udbytte direkte kan sammenlignes.

I forbindelse med markforsøgene er der i laboratoriet ved Tystofte gennemført smitteforsøg til undersøgelse af stammernes modstandsevne overfor bægersvamp og kløverål.

Tidlig rødkløver

I forsøgene har deltaget følgende stammer:

1. Corona Øtofte S 64
2. Tilo Dæhnfeldt S 64
3. Øtofte S 64
4. Juno Dæhnfeldt S 64
5. Ronda Trifolium S 64
6. Taastrup
7. Hunsballe
8. Islandsk rødkløver
9. Vormark
10. Lofa

De 7 første stammer har været med i alle forsøg, medens de 3 sidste kun har været medtaget til orientering i forsøgene ved 5 af de 8 forsøgssteder. Ved opgørelsen er disse 3 stammer sammenlignet med gennemsnit af de øvrige 7 stammer i de samme forsøg.

Ved Borris blev der ikke foretaget udlæg i 1962, og forsøgene i 2. brugsår ved Højer i 1962 og Lyngby 1964 er kasseret på grund af for dårlig kløverbestand. Der foreligger således resultater fra ialt 23. 1. års- og 21 2. års forsøg for de 7 første stammer og 14 1. års- og 13 2. års forsøg for de 3 sidste stammer.

I tabel 1 er anført gennemsnit af de karakterer, der er givet for frodighed i udlægsåret, kløverbestand og væksttidlighed samt dato for begyndende blomstring.

tidligheden, idet islandsk rødkløver her er blandt de tidligste, og Hunsballe ret sildig i blomstring.

I tabel 2 er givet en oversigt over stammernes tørstofudbytte i gennemsnit af alle forsøg. De anførte forholdstal er beregnet ud fra gennemsnit af de 7 første stammer = 100.

Ved slætten i udlægsåret er der kun små forskelle mellem stammerne med undtagelse af islandsk rødkløver, som kun har givet halvt udbytte. I 1. brugsår er der hos de stammer, der har været med i alle forsøg, kun små forskelle fra stamme til stamme mellem de 6 første, medens Hunsballe ligger noget lavere. I 2. brugsår har Corona Øtofte givet relativt højt og Taastrup relativt lavt udbytte. Af stammerne som ikke har været med i alle forsøg, har islandsk rødkløver lavt udbytte i 1. brugsår, men meget højt udbytte

Tabel 1. Tidlig rødkløver. Bedømmelse af kløverbestand og tidlighed
10 = frodigst, fuld bestand og sildigst

	Frodighed		Kløverbestand				Tid- lighed	Blom- strings- dato
	udl.år	udl.år	1. brugsår forår	2. brugsår eft.år	forår	eft.år		
Corona Øtofte S 64.	7,7	8,8	8,3	7,7	5,7	5,3	5,6	16/6
Tilo Dæhnfeldt S 64.	8,0	8,9	8,4	7,7	5,8	4,9	4,8	16/6
Øtofte S 64.	8,2	8,8	8,0	7,5	5,1	4,7	5,6	15/6
Juno Dæhnfeldt S 64.	8,3	8,8	8,1	7,5	5,1	4,7	5,2	17/6
Ronda Trifolium S 64.	8,3	8,8	8,0	7,4	4,9	4,2	5,3	17/6
Taastrup.	8,3	8,8	8,0	7,4	4,4	3,9	5,6	16/6
Hunsballe.	7,7	8,8	7,9	7,2	4,7	3,9	5,3	20/6
Islandsk rødkløver.	4,3	7,8	7,5	6,9	5,9	3,9	7,2	15/6
Vormark.	8,1	8,7	8,0	7,4	4,8	4,0	5,3	15/6
Lofa.	7,7	8,7	7,2	6,9	3,3	2,9	5,6	13/6

Frodigheden i udlægsåret har været omtrent ens for alle stammer med undtagelse af den islandske rødkløver, som har været meget svagt voksende. Alle stammer har haft en god kløverbestand, der med mindre forskelle har holdt sig gennem 1. brugsår. I 2. brugsår bliver forskellen mellem stammerne mere udpræget, Corona Øtofte og Tilo Dæhnfeldt samt islandsk rødkløver har bedst bestand, medens Lofa er stærkt udtyndet. Islandsk rødkløver er betydeligt senere i vækst om foråret end de øvrige stammer, af hvilke Tilo Dæhnfeldt er den tidligste. Blomstringstidspunktet synes ikke at have relation til vækst-

i 2. brugsår, Vormark ligger ret lavt i 2. brugsår og Lofa har givet lavt udbytte i 1. brugsår og meget lavt udbytte i 2. brugsår. Beregningen af mindste sikre forskel mellem stammerne viser, at i samlet udbytte i to brugsår har Corona Øtofte og Tilo Dæhnfeldt givet sikkert højere udbytte og Taastrup, Hunsballe og Lofa sikkert lavere udbytte end de øvrige stammer. I tabel 3 er som forholdstal givet en oversigt over tørstofudbyttet ved de enkelte forsøgssteder og for hvert udlæg.

I 1. brugsår er afvigelserne ved de enkelte forsøgssteder fra gennemsnittet ikke udprægede, kun den islandske rødkløver har givet ret for-

Tabel 2. Tidlig rødkløver. Tørstofudbytte
Gennemsnit af alle forsøg

	udl.år	hkg pr. ha			Forholdstal		
		1. år	2. år	1.+ 2. år	1. år	2. år	1.+ 2. år
Antal forsøg	10	23	21				
Corona Øtofte S 64	18,9	115,3	63,3	178,6	102	107	104
Tilo Dæhnfeldt S 64	20,2	116,2	60,7	176,9	103	103	103
Øtofte S 64	20,4	114,6	59,2	173,8	101	100	101
Juno Dæhnfeldt S 64	20,6	113,4	58,9	172,3	100	100	100
Ronda Trifolium S 64	20,4	113,2	58,4	171,6	100	99	100
Taastrup	20,9	112,4	55,4	167,8	99	94	97
Hunsballe	19,7	108,3	57,0	165,3	96	97	96
LSD, 95 pct.		1,9	1,8	2,6			
Antal forsøg	7	14	13				
Gennemsnit 7 stammer	19,4	113,9	61,2	175,1	100	100	100
Islandsk rødkløver	9,3	108,4	66,2	174,6	95	108	100
Vormark	19,1	113,6	58,7	172,3	100	96	98
Lofa	19,0	109,0	51,2	160,2	96	84	91
LSD, 95 pct.		5,0	3,2	5,9			

skelligt udbytte fra sted til sted. I 2. brugsår er variationen for en del af stammerne noget større, men da der kun er få forsøg hvert sted, giver resultaterne næppe grundlag for at vurdere stammerne anderledes ved de enkelte forsøgssteder, end gennemsnittet angiver. Der er god overensstemmelse mellem de 3 udlæg med undtagelse af Øtofte, som har givet ret lavt udbytte i 1. udlæg, og islandsk rødkløver, der har forholdt sig ret forskelligt i de 3 udlæg.

I tabel 4 er anført udbyttet af grønmasse, og til sammenligning er anført forholdstal for tørstofudbyttet.

Grøntudbyttet følger som helhed samme linie som tørstofudbyttet. Lofa, der har haft den dårligste kløverbestand og er tidligst i blomstring, har givet temmelig lavt grøntudbytte med højt tørstofindhold i begge brugsår, og det samme gælder islandsk rødkløver i 1. brugsår.

Tabel 5 viser på tilsvarende måde udbyttet af råprotein.

Udbyttet af råprotein og tørstof forholder sig omtrent ens hos de fleste af stammerne. De under omtalen af grøntudbyttet nævnte forhold hos Lofa og islandsk rødkløver har også haft indflydelse på udbyttet af råprotein. Det er lavt hos Lofa i begge brugsår og hos islandsk rødkløver

i 1. brugsår, og det procentiske indhold i afgrøden har været lavere end hos de øvrige stammer.

Som tidligere nævnt er der ved Tystofte foretaget afprøvning af stammerne m.h.t. modstandsevne overfor bægersvamp og kløverål. Smitteforsøgene med bægersvamp er udført på planter udsået i kasser. På et passende udviklingstrin, i reglen 2-3 mdr. efter såningen, er planterne smittet ved påsprøjtning af en opslerning af bægersvampmycelium dyrket på kløverdekokt. Under henstand i klimarum ved ca. 15°C og høj luftfugtighed udvikles der i løbet af kort tid et angreb. Når angrebet har nået et passende omfang, i reglen i løbet af 1-2 uger, afbrydes det ved at anbringe planterne under lyse og tørre forhold, hvor de overlevende planter i løbet af nogen tid vil genoptage væksten og kan optælles. Hvert forsøg har omfattet 5 kasser à 80 planter pr. stamme.

Afprøvningen overfor kløverål er foretaget på 3-4 dage gamle kimplanter, der anbringes langs kanten af fugtigt filterpapir og tilføres en suspension af kløverål, hvorefter papiret rulles sammen og anbringes i spirebakke ved ca. 15°C i ca. 2 uger. De modtagelige planter vil da være let kendelige ved stærkt opsvulmede stængler og kan optælles. Hvert forsøg har omfattet 5 prøver à 40 planter pr. stamme.

Tabel 3. Tidlig rødkløver. Tørstofudbytte ved de enkelte forsøgssteder og i hvert udlæg
Gennemsnit af 7 stammer = 100

1. brugsår	Gns.	Aars-		Bor-		Lyng-		Tyl-		Tys-		Udlæg		
		lev	Askov	ris	Højer	by	strup	tofte	Ødum	1960	1961	1962		
Antal forsøg.....	23 (14)	3	3	2	3	3	3	3	3	3	8 (5)	8 (5)	7 (4)	
Corona Øtofte S 64.....	102	100	104	99	103	104	99	101	104	102	102	102		
Tilo Dæhnfeldt S 64.....	103	106	101	100	101	103	101	103	105	104	102	102		
Øtofte S 64.....	101	102	101	100	103	101	103	100	99	99	103	102		
Juno Dæhnfeldt S 64.....	100	99	101	101	100	97	100	102	101	100	100	100		
Ronda Trifolium S 64....	100	99	102	102	97	101	102	99	99	100	100	100		
Taastrup.....	99	98	97	101	103	96	102	98	98	98	99	100		
Hunsballe.....	96	96	95	97	94	97	94	97	95	96	95	95		
Islandsk rødkløver.....	95	—	—	105	—	97	91	86	101	95	102	86		
Vormark.....	100	—	—	100	—	99	102	98	99	100	100	99		
Lofa.....	96	—	—	99	—	95	98	97	90	93	98	96		
hkg pr. ha, gns. 7 st.....	113,3	110,9	100,5	122,8	126,0	102,0	120,3	124,2	103,4	123,8	112,7	102,0		
2. brugsår														
Antal forsøg.....	21 (13)	3	3	2	2	2	3	3	3	7 (5)	8 (5)	6 (3)		
Corona Øtofte S 64.....	107	102	109	113	107	116	100	107	116	109	106	108		
Tilo Dæhnfeldt S 64.....	103	102	100	107	100	105	100	104	107	105	103	101		
Øtofte S 64.....	100	101	97	97	107	95	102	102	95	94	101	106		
Juno Dæhnfeldt S 64.....	100	100	100	102	98	97	100	99	101	100	100	99		
Ronda Trifolium S 64....	99	100	100	99	100	99	100	100	95	101	99	97		
Taastrup.....	94	96	96	91	93	89	100	94	88	93	94	95		
Hunsballe.....	97	100	98	91	95	98	98	95	97	98	97	95		
Islandsk rødkløver.....	108	—	—	115	—	116	104	104	110	117	107	99		
Vormark.....	96	—	—	95	—	99	98	91	97	96	101	89		
Lofa.....	84	—	—	77	—	87	91	82	78	85	83	84		
hkg pr. ha, gns. 7 st.....	59,0	59,6	39,8	54,0	72,2	39,1	80,2	65,5	57,6	52,4	61,4	63,3		

Tabel 4. Tidlig rødkløver. Udbytte af grønmasse
Gennemsnit af alle forsøg

	hkg pr. ha			pct. tørstof gensn.		Forholdstal	
	1. år	2. år	1. +	1. år	2. år	grønt	tørstof
			2. år				
Corona Øtofte S 64.....	691	369	1060	16,7	17,2	106	104
Tilo Dæhnfeldt S 64.....	689	342	1031	16,9	17,7	103	103
Øtofte S 64.....	665	331	996	17,2	17,9	99	101
Juno Dæhnfeldt S 64.....	681	329	1010	16,7	17,9	101	100
Ronda Trifolium S 64....	671	322	993	16,9	18,1	99	100
Taastrup.....	652	299	951	17,2	18,5	95	97
Hunsballe.....	655	315	970	16,5	18,1	97	96
Gennemsnit 7 stammer...	666	346	1012	17,1	17,7	100	100
Islandsk rødkløver.....	594	384	978	18,3	17,2	97	100
Vormark.....	654	328	982	17,4	17,9	97	98
Lofa.....	596	268	864	18,3	19,1	85	91

Tabel 5. Tidlig rødkløver. Udbytte af råprotein
Gennemsnit af alle forsøg

	hkg pr. ha		pct. af tørstof		Forholdstal		
	1. år	2. år	1. + 2. år		råpro- tein	tør- stof	
			1. år	2. år			gensn.
Corona Øtofte S 64.	19,7	12,2	31,9	17,1	19,3	105	104
Tilo Dæhnfeldt S 64.	20,1	11,5	31,6	17,3	18,9	104	103
Øtofte S 64.	19,1	11,1	30,2	16,7	18,8	99	101
Juno Dæhnfeldt S 64.	19,6	11,0	30,6	17,3	18,7	101	100
Ronda Trifolium S 64.	19,2	10,9	30,1	17,0	18,7	99	100
Taastrup.	19,1	10,1	29,2	17,0	18,2	96	97
Hunsballe.	18,4	10,5	28,9	17,0	18,4	95	96
Gennemsnit 7 stammer. ...	19,7	11,8	31,5	17,3	19,3	100	100
Islandsk rødkløver.	16,7	12,8	29,5	15,4	19,3	94	100
Vormark.	19,5	11,0	30,5	17,2	18,7	97	98
Lofa.	17,6	8,9	26,5	16,1	17,4	84	91

Tabel 6. Tidlig rødkløver. Modstandsevne overfor bægersvamp og kløverål

	Bægersvamp		Kløverål		Forholdstal for tørstofudbytte		
	mark- fs. ¹⁾	smitte- fs. ²⁾	mark- fs. ¹⁾	smitte- fs. ³⁾	forsøg med		alle for- søg
					bæger- svamp	kløver- ål	
Antal forsøg.	6	8	6 (4)	7	3	4	21 (13)
Corona Øtofte S 64. ...	5,9	43	7,6	67	109	107	107
Tilo Dæhnfeldt S 64. ..	5,3	38	5,3	53	104	103	103
Øtofte S 64.	5,0	39	6,3	58	102	103	100
Juno Dæhnfeldt S 64. ..	4,6	32	5,5	53	101	99	100
Ronda Trifolium S 64. .	4,5	34	5,0	60	99	99	99
Taastrup.	4,1	32	5,2	59	93	95	94
Hunsballe.	4,2	25	4,8	58	92	95	97
Islandsk rødkløver. ...	5,7	38	5,3	65	105	104	108
Vormark.	4,1	30	5,0	55	91	91	96
Lofa.	3,5	28	6,4	67	83	82	84
LSD, 95 pct.		8		7			

¹⁾ Karakter 0-10, 10 = mindst angrebet. ²⁾ pct. overlevende planter. ³⁾ pct. sunde planter.

Resultaterne af smitteforsøgene ses i tabel 6. Her er tillige anført karakterer givet i markforsøg, overvejende i 2. brugsår, hvor bægersvamp og kløverål er forekommet, samt forholdstal for tørstofudbytte i de af disse forsøg, der har haft stærkest angreb. Til sammenligning er anført forholdstal for samtlige 2. års forsøg.

Corona Øtofte har været mest modstandsdygtig mod bægersvamp, derefter følger Tilo Dæhnfeldt, Øtofte og islandsk rødkløver, der er lidt

bedre end de øvrige stammer, hvoraf Hunsballe og Lofa har haft mindst modstandsevne.

Også mod kløverål har Corona Øtofte været den mest modstandsdygtige af de prøvede stammer, derefter følger Øtofte og Lofa, medens der ingen væsentlig forskel har været mellem de øvrige stammer. Udbyttetallene fra de få forsøg, hvor der har været angreb af betydning, giver ikke noget klart billede af forskellen i modstandsevne hos stammerne. Til nogle af disse forsøg,

hvor kløverbestanden har været tynd, er der imidlertid givet kvælstofgødning til fremme af græssets vækst, og i et par forsøg har der været en del selvsået hvidkløver, som har bredt sig efterhånden, som rødkløveren er forsvundet, og begge forhold har medvirket til at udviske udbytteforskellen mellem modstandsdygtige og modtagelige stammer. I tabel 7 er vist udbyttets fordeling på de enkelte slæt. Tallene er beregnet på tørstofudbyttet i alle forsøg, hvor der er høstet 4 slæt. Endvidere er anført den gennemsnitlige slæt dato, som for 3. og 4. slæts vedkommende har varieret temmelig meget fra sted til sted.

Tabel 7. Tidlig rødkløver. Udbyttets procentiske fordeling på de enkelte slæt

	1. brugsår				2. brugsår			
	1. sl.	2. sl.	3. sl.	4. sl.	1. sl.	2. sl.	3. sl.	4. sl.
Gns. slæt dato	13/6	23/7	21/8	9/10	25/5	30/6	3/8	14/9
Corona Øtofte S 64	58	13	16	13	25	34	22	19
Tilo Dæhnfeldt S 64	57	14	16	13	25	33	23	19
Øtofte S 64	58	14	15	13	26	33	22	19
Juno Dæhnfeldt S 64	57	13	16	14	25	34	22	19
Ronda Trifolium S 64	57	14	15	14	26	34	22	18
Taastrup	57	15	15	13	25	34	22	19
Hunsballe	58	12	16	14	26	33	22	19
Islandsk rødkløver	63	10	16	11	31	33	20	16
Vormark	58	13	15	14	25	34	22	19
Lofa	58	15	15	12	27	33	22	18

Med undtagelse af islandsk rødkløver, der i begge brugsår har givet en lidt større del af afgrøden i 1. slæt end de øvrige stammer, har der ingen væsentlig forskel været m.h.t. udbyttets fordeling over vækstperioden.

På grundlag af forsøgsresultaterne er de 5 første stammer anerkendt og får ret til at føre betegnelsen S 64 i forbindelse med stammenavnet. De anerkendte stammer er:

Corona Øtofte S 64. Ejer: Danske Landboforeningers Frøforsyning og Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger. Stammen har sin oprindelse i materiale af tidligere Øtofte-stammer samt krydsninger mellem disse og andre danske og udenlandske stammer. Efter afprøvning for ydeevne og modstandsevne overfor kløverål har de bedste familier dannet grundlaget for stammen. Stammen har givet højt udbytte, især i 2.

brugsår, og den har været den bedste af de prøvede stammer m.h.t. modstandsevne både overfor bægersvamp og kløverål. Den er middeltidlig i vækst om foråret og i blomstring.

Tilo Dæhnfeldt S 64. Ejer: A/S L. Dæhnfeldt, Odense. Stammen er en videreførelse af den tidligere anerkendte stamme Dæhnfeldt Primo S 57. Den har givet højt udbytte i begge brugsår og har klaret sig ret godt overfor angreb af bægersvamp. Ret tidlig i vækst om foråret og middeltidlig i blomstring.

Øtofte S 64. Ejer: Danske Landboforeningers Frøforsyning og Fællesforeningen for Danmarks

Brugsforeninger. Stammen er af samme oprindelse som Corona Øtofte. Den har givet ret højt udbytte og besidder nogen modstandsevne overfor bægersvamp og kløverål. Middeltidlig i vækst og blomstring.

Juno Dæhnfeldt S 64. Ejer: A/S L. Dæhnfeldt, Odense. Stammen er en videreførelse af den tidligere anerkendte stamme Dæhnfeldt Lundsgaard S 57. Den har givet ret højt udbytte og er middeltidlig i vækst og blomstring.

Ronda Trifolium S 64. Ejer: A/S Trifolium Frø, København. Stammen er en videreførelse af den tidligere anerkendte stamme Trifolium S 57. Den har givet ret højt udbytte og er middeltidlig i vækst og blomstring.

Følgende stammer er ikke anerkendt: *Taastrup*, som er en videreførelse af den i forrige forsøgsserie anerkendte stamme af samme navn.

Den har givet noget lavere udbytte end de anerkendte stammer, især i 2. brugsår. Middeltidlig i vækst og blomstring.

Hunsballe, er en videreførelse af den i forrige forsøgsserie anerkendte stamme af samme navn. Den har givet ret lavt udbytte og er meget modtagelig for bægersvamp. Middeltidlig i vækst om foråret, men ret sildig i blomstring.

Islandsk rødkløver er en avlsstedsform fra Island, fremskaffet af forstander H. Land Jensen og opformeret på Ødum forsøgsstation. Den har i gennemsnit givet lavt udbytte i 1. brugsår og meget højt udbytte i 2. brugsår, men resultaterne har været temmelig varierende fra forsøg til forsøg. Den er noget modstandsdygtig mod bægersvamp. Stammen er meget svagtvoksende i udlægsåret, begynder væksten ret sent om foråret, er noget lavere af vækst end de øvrige stammer, men har på trods heraf en ret stor produktion i første del af vækstperioden og er ret tidlig i blomstring.

Vormark er en lokalstamme, oprindeligt kommet fra Taasinge, men vedligeholdt ved frøavl i Vormark på Østfyn gennem mange år. Den har tidligere deltaget i statens forsøg, sidst i 1932-35, hvor den gav lavt udbytte. I de nu gennemførte forsøg har stammen givet lidt under middeldybte. Den er middeltidlig i vækst og blomstring.

Lofa er en lokalstamme fra Lolland, oprindeligt kommet fra Fejø. Den har sidst deltaget i statens forsøg i 1945-50 og gav her lavt udbytte. I den nu gennemførte forsøgsserie ligger den ligeledes med lavt udbytte, både i 1. og 2. brugsår. Den er meget modtagelig for bægersvamp, men har nogen modstandsevne overfor kløverål. Middeltidlig i vækst om foråret og tidlig i blomstring.

Halvsildig rødkløver

I forsøgene har deltaget følgende stammer:

1. Vesta Dæhnfeldt S 64
2. Tenda Trifolium S 64
3. Resident Øtofte S 64
4. Bora Pajbjerg S 64
5. Elbo Pajbjerg S 64
6. Øtofte 4n S 64
7. Hera Pajbjerg 4n S 64
8. Øtofte S 64

9. Trifolium 3 B 2

10. Hunsballe

11. Trifolium

Forsøgene er gennemført ved de samme forsøgssteder som tidlig rødkløver samt ved Aakirkeby. Ved Borris blev der ikke foretaget udlæg i 1962, ved Højer mislykkedes udlæggene i 1960 og 1961 på grund af lejesæd i dæksæden og ved Lyngby måtte forsøget i 2. brugsår i 1964 kasseres på grund af for dårlig kløverbestand. Forsøgene i 2. brugsår i 1963 ved Aakirkeby og Tystofte blev stærkt angrebet af kløverål og viste udpræget forskel på stammernes modstandsevne. Udbytteresultaterne fra disse forsøg, der afviger stærkt fra de øvrige 2. års forsøg, er ved opgørelsen ikke medregnet i gennemsnittet, men refereres særskilt i forbindelse med omtalen af stammernes modstandsevne mod sygdomsangreb.

I tabel 8 er givet en oversigt over bedømmelsen af stammernes frodighed, plantebestand og tidlighed.

Der er kun små forskelle mellem stammerne m.h.t. frodighed i udlægsåret, og alle stammer har haft en god og ensartet plantebestand, som har holdt sig gennem 1. brugsår. I 2. brugsår har de 3 sidste stammer noget tyndere kløverbestand end de øvrige, hvoraf de to tetraploide stammer, Øtofte 4n og Hera Pajbjerg 4n, holder sig bedst. Væksttidligheden om foråret er omtrent ens for stammerne, og blomstringstidspunktet ligger for samtlige stammer inden for en uge med Resident Øtofte som den tidligste og Hera Pajbjerg 4n som den sildigste.

I tabel 9 er anført tørstofudbyttet i gennemsnit af alle forsøg med undtagelse af de to tidligere nævnte 2. års forsøg med stærke kløverålsangreb. Forholdstallene er beregnet ud fra gennemsnit af alle stammer = 100.

Ved slætten i udlægsåret har Hunsballe, som også har været den frodigste, givet højest udbytte, men iøvrigt er forskellene mellem stammerne kun små. I 1. brugsår er der kun 3 pct. forskel fra højest- til lavestydende stamme med kun små forskelle fra stamme til stamme. I 2. brugsår er udbytteforskellene ligeledes små mellem de 8 første stammer, medens de 3 sidste

Tabel 8. Halvsildig rødkløver. Bedømmelse af kløverbestand og tidlighed
10 = frodigst, fuld bestand og sildigst

	Frodighed		Kløverbestand				Tid- lighed	Blom- strings- dato
	udl.år	udl.år	1. brugsår forår	1. brugsår eft.år	2. brugsår forår	2. brugsår eft.år		
Vesta Dæhnfeldt S 64 . . .	7,3	8,9	8,7	8,6	6,6	5,8	5,4	24/6
Tenda Trifolium S 64 . . .	7,3	8,9	8,7	8,0	6,3	5,7	5,5	23/6
Resident Øtofte S 64	7,8	9,2	8,6	8,0	6,2	5,7	5,5	19/6
Bora Pajbjerg S 64	7,4	8,9	8,5	7,9	6,2	5,5	5,6	24/6
Elbo Pajbjerg S 64	7,4	8,9	8,5	7,9	6,2	5,6	5,6	25/6
Øtofte 4n S 64	7,9	9,2	8,9	8,1	6,7	6,3	5,2	21/6
Hera Pajbjerg 4n S 64	7,9	9,2	8,9	8,0	6,9	6,0	5,0	26/6
Øtofte S 64	7,8	9,1	8,5	8,0	6,1	5,6	5,6	20/6
Trifolium 3 B 2	7,7	9,1	8,3	7,8	5,6	5,3	5,8	21/6
Hunsballe	8,1	9,1	8,4	7,9	5,4	5,1	5,8	23/6
Trifolium	7,7	9,1	8,4	7,8	5,5	4,7	5,8	22/6

Tabel 9. Halvsildig rødkløver. Tørstofudbytte.
Gennemsnit af alle forsøg

	hkg pr. ha			Forholdstal			
	udl.år	1. år	2. år	1. + 2. år	1. år	2. år	1. + 2. år
Antal forsøg	10	24	21				
Vesta Dæhnfeldt S 64	16,1	113,8	73,8	187,6	101	104	102
Tenda Trifolium S 64	16,4	114,3	73,1	187,4	101	103	102
Resident Øtofte S 64	17,7	113,9	72,7	186,6	101	103	102
Bora Pajbjerg S 64	16,2	113,9	72,7	186,6	101	103	102
Elbo Pajbjerg S 64	16,5	112,8	72,3	185,1	100	102	101
Øtofte 4n S 64	16,1	113,2	71,8	185,0	100	101	101
Hera Pajbjerg 4n S 64	16,1	113,3	71,6	184,9	100	101	101
Øtofte S 64	18,0	113,5	71,0	184,5	100	100	100
Trifolium 3 B 2	18,2	111,7	66,7	178,4	99	94	97
Hunsballe	19,2	111,6	66,0	177,6	99	93	97
Trifolium	17,7	110,8	66,4	177,2	98	94	96
LSD, 95 pct.		1,8	2,2	2,8			

ligger noget lavere. Beregningen af mindste sikre forskel mellem stammerne viser, at i samlet udbytte i to brugsår ligger de 3 sidste stammer meget sikkert lavere end de øvrige 8, hvor der kun er en sikker forskel mellem den første og den sidste

Tabel 10 viser udbyttet ved de enkelte forsøgssteder og i hvert udlæg.

Der er både i 1. og 2. brugsår nogen variation i stammernes udbytte fra sted til sted. Størst afvigelse fra gennemsnittet findes ved Højer, men her drejer det sig kun om eet forsøg. Ved Tylstrup

har alle stammer både i 1. og 2. brugsår givet omtrent ens udbytte. De to tetraploide stammer har varieret temmelig meget i 2. brugsår. Overensstemmelsen mellem de 3 udlæg er som helhed god, Resident Øtofte har dog i 1. brugsår klaret sig noget bedre i sidste udlæg end i de to første.

I tabel 11 er anført udbyttet af grønmasse, og til sammenligning er anført forholdstal for tørstofudbyttet.

De to tetraploide stammer har givet meget højt grønudbytte, men med noget lavere tørstof-

Tabel 10. Halvsildig rødkløver. Tørstofudbytte ved de enkelte forsøgssteder og i hvert udlæg
Gennemsnit af alle stammer = 100

1. brugsår	Gns.	Aakirke-	Aars-	Askov	Bor-	Lyng-	Tyl-	Tys-	Ødum	Udlæg			
		keby	lev		ris		Højer	strup		tofte	1960	1961	1962
Antal forsøg	24	3	3	3	2	1	3	3	3	3	8	8	8
Vesta Dæhnfeldt S 64..	101	101	101	105	100	97	99	99	100	103	102	100	100
Tenda Trifolium S 64..	101	101	101	102	102	104	99	100	100	103	101	102	101
Resident Øtofte S 64...	101	102	100	100	98	106	102	103	100	99	99	100	104
Bora Pajbjerg S 64.....	101	97	102	99	103	104	99	101	103	101	101	101	100
Elbo Pajbjerg S 64.....	100	99	102	99	101	96	97	99	100	102	100	101	98
Øtofte 4n S 64.....	100	99	99	100	101	95	102	99	103	101	101	100	99
Hera Pajbjerg 4n S 64..	100	104	101	101	100	96	103	97	99	99	101	100	99
Øtofte S 64.....	100	101	100	100	100	101	103	102	98	100	101	100	100
Trifolium 3 B 2.....	99	97	98	98	98	102	100	100	99	100	98	99	100
Hunsballe.....	99	101	99	99	95	99	97	99	100	97	98	98	100
Trifolium.....	98	98	98	97	101	100	99	99	98	95	98	98	99
hkg pr. ha, gns. alle st..	113,0	86,1	117,2	115,9	126,5	101,5	101,0	122,1	125,9	117,6	126,3	113,3	99,4
2. brugsår													
Antal forsøg	21	2	3	3	2	1	2	3	2	3	8	6	7
Vesta Dæhnfeldt S 64..	104	105	103	102	108	111	105	101	103	106	104	103	105
Tenda Trifolium S 64..	103	104	101	109	103	106	102	101	103	104	104	102	104
Resident Øtofte S 64...	103	109	103	103	103	106	105	102	103	97	102	104	103
Bora Pajbjerg S 64.....	103	108	101	106	100	103	100	99	103	106	103	102	103
Elbo Pajbjerg S 64.....	102	100	102	106	101	106	99	99	102	105	103	103	101
Øtofte 4n S 64.....	101	103	102	95	107	94	112	100	106	99	103	100	101
Hera Pajbjerg 4n S 64..	101	105	94	106	103	91	110	100	102	105	103	100	100
Øtofte S 64.....	100	94	101	97	102	103	105	101	101	100	99	101	101
Trifolium 3 B 2.....	94	91	98	97	91	89	90	100	93	91	93	96	94
Hunsballe.....	93	91	96	94	92	98	84	98	92	96	92	94	93
Trifolium.....	94	89	99	92	90	93	89	100	93	91	93	94	94
hkg pr. ha, gns. alle st..	70,7	56,5	71,6	49,7	68,9	73,7	59,6	87,5	79,8	85,5	71,3	71,9	69,2

Tabel 11. Halvsildig rødkløver. Udbytte af grønmasse
Gennemsnit af alle forsøg

	hkg pr. ha			pct. tørstof		Forholdstal	
	1. år	2. år	1. +	1. år	2. år	grønt	tørstof
			2. år				
Vesta Dæhnfeldt S 64..	671	432	1103	17,0	17,1	101	102
Tenda Trifolium S 64..	668	421	1089	17,1	17,4	100	102
Resident Øtofte S 64...	672	422	1094	16,9	17,2	100	102
Bora Pajbjerg S 64.....	665	429	1094	17,1	16,9	100	102
Elbo Pajbjerg S 64.....	670	429	1099	16,8	16,9	101	101
Øtofte 4n S 64.....	732	449	1181	15,5	16,0	108	101
Hera Pajbjerg 4n S 64..	725	455	1180	15,6	15,7	108	101
Øtofte S 64.....	672	409	1081	16,9	17,4	99	100
Trifolium 3 B 2.....	656	375	1031	17,0	17,8	94	97
Hunsballe.....	662	372	1034	16,9	17,7	95	97
Trifolium.....	655	372	1027	16,9	17,8	94	96

indhold end hos de øvrige stammer, hvor grøn-udbyttet forholder sig omtrent som tørstofudbyttet.

Tabel 12 viser på tilsvarende måde udbyttet af råprotein.

højeste indhold af råprotein i afgrøden i begge brugsår.

I tabel 13 er givet en oversigt over bedømmelsen af de sygdomsangreb, der er forekommet i markforsøgene, samt resultaterne af smittefor-

Tabel 12. Halvsildig rødkløver. Udbytte af råprotein
Gennemsnit af alle forsøg

	hkg pr. ha			pct. af tørstof gensn.		Forholdstal 1. + 2. år	
	1. år	2. år	1. + 2. år	1. år	2. år	råpro- tein	tør- stof
Vesta Dæhnfeldt S 64 . . .	19,5	15,1	34,6	17,1	20,5	104	102
Tenda Trifolium S 64 . . .	19,6	14,7	34,3	17,1	20,1	103	102
Resident Øtofte S 64 . . .	19,2	14,7	33,9	16,9	20,2	102	102
Bora Pajbjerg S 64	19,0	14,7	33,7	16,7	20,2	101	102
Elbo Pajbjerg S 64	18,9	14,7	33,6	16,8	20,3	101	101
Øtofte 4n S 64	19,8	14,9	34,7	17,5	20,8	104	101
Hera Pajbjerg 4n S 64 . . .	19,2	14,4	33,6	16,9	20,1	101	101
Øtofte S 64	19,1	14,0	33,1	16,8	19,7	99	100
Trifolium 3 B 2	18,7	13,0	31,7	16,7	19,5	95	97
Hunsballe	19,0	13,2	32,2	17,0	20,0	97	97
Trifolium	18,7	12,9	31,6	16,9	19,4	95	96

Udbyttet af råprotein følger som helhed samme linie som tørstofudbyttet. Øtofte 4n har dog givet relativt højt råproteinudbytte og har haft det

søgene med bægersvamp og kløverål ved Tys- tofte. Endelig er anført forholdstal for tørstof- udbyttet i de markforsøg, som har haft stærkest

Tabel 13. Halvsildig rødkløver. Modstandsevne overfor skivesvamp, bægersvamp og kløverål

Antal forsøg	Skive- svamp udl.- år ¹⁾	Bægersvamp		Kløverål		Forholdstal for tørstofudbytte		
		mark- fs. ¹⁾	smitte- fs. ²⁾	mark- fs. ¹⁾	smitte- fs. ³⁾	forsøg med bæger- svamp	kløver- ål	for- søg
Vesta Dæhnfeldt S 64	8,4	6,7	31	5,5	45	104	92	104
Tenda Trifolium S 64	8,5	6,2	29	5,6	46	103	89	103
Resident Øtofte S 64	8,2	6,4	25	7,4	68	103	117	103
Bora Dæhnfeldt S 64	8,2	6,2	21	6,6	47	102	111	103
Elbo Dæhnfeldt S 64	8,1	6,6	23	6,8	51	101	116	102
Øtofte 4n S 64	6,0	7,3	47	7,8	51	107	116	101
Hera Pajbjerg 4n S 64	5,3	7,4	45	7,0	44	104	108	101
Øtofte S 64	8,1	6,5	29	7,1	63	101	108	100
Trifolium 3 B 2	8,5	4,5	17	4,6	53	92	80	94
Hunsballe	8,5	4,4	21	5,0	45	91	81	93
Trifolium	8,3	4,5	16	4,9	53	92	83	94
LSD, 95 pct.			8		11			

1) Karakter 0-10, 10 = mindst angrebet, 2) pct. overlevende planter. 3) pct. sunde planter.

angreb, sammenlignet med gennemsnitsudbyttet af samtlige forsøg.

I udlægsåret er der i nogle forsøg forekommet angreb af skivesvamp, og de givne karakterer viser, at de to tetraploide stammer har været væsentlig stærkere angrebet end de øvrige stammer. Overfor bægersvamp har de tetraploide stammer derimod været væsentligt mere modstandsdygtige end de øvrige, hvoraf *Trifolium*-stammerne og Hunsballe er de mest modtagelige. Udbyttetallene fra de pågældende forsøg giver også udtryk herfor. Karaktererne for kløverål-angreb i marken viser, at Øtofte- og Pajbjergstammerne har holdt væsentlig bedre end de øvrige stammer. I smitteforsøgene på kimplanter har kun Resident Øtofte og Øtofte vist bedre resistens end de øvrige stammer. De anførte forholdstal for udbytte i forsøg med angreb af kløverål hidrører fra de tidligere nævnte 2. års forsøg ved Aakirkeby og Tystofte i 1963 og viser en meget sikker forskel mellem de modstandsdygtige og de modtagelige stammer.

I tabel 14 er vist udbyttets fordeling på de enkelte slæt, beregnet på alle forsøg, hvor der er høstet 4 slæt.

tegnelsen S 64 i forbindelse med stammenavnet. De anerkendte stammer er:

Vesta Dæhnfeldt S 64. Ejer: A/S L. Dæhnfeldt, Odense. Stammen er en videreførelse af den tidligere anerkendte stamme Dæhnfeldt Stenløse S 57. Den har givet højt udbytte på sund jord, men er ikke modstandsdygtig mod kløverål. Middeltidlig i vækst om foråret, ret sildig i blomstring.
Tenda Trifolium S 64. Ejer: A/S Trifolium Frø, København. Stammen, der er tiltrukket hos A/S L. Dæhnfeldt, Odense, og ved forsøgenes afslutning afhændet til den nuværende ejer, er en videreførelse af den tidligere anerkendte stamme Dæhnfeldt Monark S 57. Den har givet højt udbytte på sund jord, men er ikke modstandsdygtig mod kløverål. Middeltidlig i vækst og blomstring.
Resident Øtofte S 64. Ejer: Danske Landboforeningers Frøforsyning og Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger. Stammen er udvalgt i materiale af tidligere Øtofte-stammer efter afprøvning for resistens mod bægersvamp og kløverål. Den har givet højt udbytte både på sund og åleinficeret jord og har i smitteforsøgene vist størst modstandsevne overfor kløverål. Middeltidlig i vækst om foråret og tidlig i blomstring.

Tabel 14. Halvsildig rødkløver. Udbyttets procentiske fordeling på de enkelte slæt

	1. brugsår				2. brugsår			
	1. sl.	2. sl.	3. sl.	4. sl.	1. sl.	2. sl.	3. sl.	4. sl.
Gensn. slæt dato	15/6	24/7	23/8	7/10	27/5	1/7	5/8	23/9
Vesta Dæhnfeldt S 64 . . .	59	12	16	13	29	31	22	18
Tenda Trifolium S 64 . . .	60	12	16	12	29	31	22	18
Resident Øtofte S 64	59	12	16	13	29	30	22	19
Bora Pajbjerg S 64	60	11	16	13	30	31	21	18
Elbo Pajbjerg S 64	60	11	16	13	29	31	21	19
Øtofte 4n S 64	59	13	16	12	29	30	22	19
Hera Pajbjerg 4n S 64 . . .	59	13	16	12	31	30	21	18
Øtofte S 64	59	12	16	13	28	31	22	19
Trifolium 3 B 2	59	12	16	13	28	31	22	19
Hunsballe	59	12	16	13	28	31	22	19
Trifolium	59	12	16	13	29	32	21	18

Udbyttets fordeling over vækstperioden har været meget nær ens for samtlige stammer.

På grundlag af forsøgsresultaterne er de 8 første stammer anerkendt og får ret til at føre be-

Bora Pajbjerg S 64. Ejer: Pajbjergfonden, Børkop. Stammen er udvalgt i materiale af den tidligere anerkendte stamme Pajbjerg II efter afprøvning på bægersvamp- og åleinficeret jord.

Den har givet højt udbytte både på sund og åleinficeret jord. Middeltidlig i vækst om foråret og ret sildig i blomstring.

Elbo Pajbjerg S 64. Ejer: Pajbjergfonden, Børkop. Stammen er udvalgt i materiale af den tidligere afprøvede stamme Pajbjerg Elbo efter afprøvning på bægersvamp- og åleinficeret jord. Den har givet højt udbytte både på sund og åleinficeret jord. Middeltidlig i vækst om foråret og ret sildig i blomstring.

Øtofte 4n S 64. Ejer: Danske Landboforeningers Frøforsyning og Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger. Stammen er udvalgt efter krydsning mellem tetraploider af egne stammer og mellem disse og tetraploider af svensk oprindelse. Den har givet højt udbytte både på sund og åleinficeret jord. Stammen er noget modstandsdygtig mod bægersvamp, men ret modtagelig for angreb af skivesvamp. Væksten er meget frodig, og grøntudbyttet er højere, men med lavere tørstofindhold end hos de diploide stammer. Ret tidlig i vækst og blomstring.

Hera Pajbjerg 4n S 64. Ejer: Pajbjergfonden, Børkop. Stammen er udvalgt i tetraploider af Pajbjerg Elbo efter afprøvning på bægersvamp- og åleinficeret jord. Den har givet højt udbytte både på sund og åleinficeret jord. Stammen er noget modstandsdygtig mod bægersvamp, men ret modtagelig for angreb af skivesvamp. Væksten er meget frodig, og grøntudbyttet højere, men med lavere tørstofindhold end hos de diploide stammer. Ret tidlig i vækst om foråret, men sildig i blomstring.

Øtofte S 64. Ejer: Danske Landboforeningers Frøforsyning og Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger. Stammen har samme oprindelse som Resident Øtofte og har udbyttedmæssigt og m.h.t. øvrige egenskaber forholdt sig omtrent som denne.

Følgende stammer er ikke anerkendt:

Trifolium 3 B 2, der er udvalgt i materiale efter krydsning mellem halvsildig Øtofte og tidlig *Trifolium*. Den har givet noget lavere udbytte end

de anerkendte stammer, især i 2. brugsår. Stammen er modtagelig både for bægersvamp og kløverål. Ret sildig i vækst om foråret, men tidlig i blomstring.

Hunsballe er en videreførelse af den tidligere afprøvede stamme af samme navn. Den har udbyttedmæssigt og m.h.t. øvrige egenskaber forholdt sig omtrent som foregående stamme.

Trifolium er en videreførelse af den tidligere anerkendte stamme *Trifolium S 57*. Den har udbyttedmæssigt og m.h.t. øvrige egenskaber forholdt sig omtrent som de to foregående stammer.

Summary

Variety trials with early and semi-late red clover 1960-64

The present report deals with results from trials with early and semi-late varieties of red clover carried out at 9 State experiment stations during the period 1960-64. There were included 10 early and 11 semi-late varieties in these trials.

The trials were sown in three following years and in each lay-out yield was measured during two years of use. The size of the plots was 15 to 25 square metres and there were 5 to 8 replications. The clover was sown in a mixture with perennial ryegrass in a ration of 15 kilos red clover and 3 kilos perennial ryegrass per hectare in a cover crop of barley or oats.

In the 1st year of use a hay-crop was harvested when the clover was in the beginning of flowering and then there were 2 or 3 aftermaths, and in the 2nd year 4 cuts at the grazing stage were normally obtained.

In addition to the field trials laboratory tests have been carried out to determine the resistance to *Sclerotinia trifolium* and *Dithylenchus dipsaci*.

Table 15 gives a survey of the average yield of dry matter, green matter and crude protein. As no botanical analysis has been undertaken the figures state the total yield of clover and grass. The following columns in the table show the records of resistance to diseases and the date of beginning of flowering.

On the basis of the results of the trials 5 early and 8 semi-late varieties are approved, which is marked by the designation S 64 after their names.

Table 15. Variety trials with early and semi-late red clover 1960-64

Average of all trials

	1st year	Yield, hectokilos per hectare				crude protein total	Resistance to		Date of beginning of flowering
		dry matter		green matter total	Sclero- tinia 0-10, 10 = best		Dithy- lenchus = best		
	2nd year	2nd year*	total	total	total				
<i>Early red clover</i>									
Nos. of trials.....	23	21							
Corona Øtofte S 64...	115.3	63.3	178.6	1060	1060	31.9	5.9	7.6	16/6
Tilo Dæhnfeldt S 64..	116.2	60.7	176.9	1031	1031	31.6	5.3	5.3	16/6
Øtofte S 64.....	114.6	59.2	173.8		996	30.2	5.0	6.3	15/6
Juno Dæhnfeldt S 64..	113.4	58.9	172.3		1010	30.6	4.6	5.5	17/6
Ronda Trifolium S 64.	113.2	58.4	171.6		993	30.1	4.5	5.0	17/6
Taastrup.....	112.4	55.4	167.8		951	29.2	4.1	5.2	16/6
Hunsballe.....	108.3	57.0	165.3		970	28.9	4.2	4.8	20/6
LSD 0.05.....	1.9	1.8	2.6						
Nos. of trials.....	14	13							
Average of 7 varieties .	113.9	61.2	175.1		1012	31.5			
Icelandic red clover...	108.4	66.2	174.6		978	29.5	5.7	5.3	15/6
Vormark.....	113.6	58.7	172.3		982	30.5	4.1	5.0	15/6
Lofa.....	109.0	51.2	160.2		864	26.5	3.5	6.4	13/6
LSD 0.05.....	5.0	3.2	5.9						
<i>Semi-late red clover</i>									
Nos. of trials.....	24	21		2					
Vesta Dæhnfeldt S 64.	113.8	73.8	187.6	51.0	1103	34.6	6.7	5.5	24/6
Tenda Trifolium S 64.	114.3	73.1	187.4	49.6	1089	34.3	6.2	5.6	23/6
Resident Øtofte S 64..	113.9	72.7	186.6	64.7	1094	33.9	6.4	7.4	19/6
Bora Pajbjerg S 64....	113.9	72.7	186.6	61.5	1094	33.7	6.2	6.6	24/6
Elbo Pajbjerg S 64....	112.8	72.3	185.1	64.6	1099	33.6	6.6	6.8	25/6
Øtofte 4n S 64.....	113.2	71.8	185.0	64.2	1181	34.7	7.3	7.8	21/6
Hera Pajbjerg 4n S 64.	113.3	71.6	184.9	59.7	1180	33.6	7.4	7.0	26/6
Øtofte S 64.....	113.5	71.0	184.5	59.7	1081	33.1	6.5	7.1	20/6
Trifolium 3 B 2.....	111.7	66.7	178.4	44.4	1031	31.7	4.5	4.6	21/6
Hunsballe.....	111.6	66.0	177.6	44.7	1034	32.2	4.4	5.0	23/6
Trifolium.....	110.8	66.4	177.2	45.9	1027	31.6	4.5	4.9	22/6
LSD 0.05.....	1.8	2.2	2.8	9.0					

* Trials with heavy attack of *Dithylenchus*.

Hovedtabel. Tørstofudbytte, hkg pr. ha, i de enkelte forsøg

Tidlig rødkløver

	Corona	Tilo		Juno	Ronda	Islandsk				
	Øtofte	Dæhn-	Øtofte	Dæhn-	Tri-	Taa-	Huns-	rød-	Vor-	
	S 64	S 64	S 64	S 64	folium	strup	balle	kløver	mark	Lofa
1. brugsår 1961:										
Aarslev.....	119,9	130,1	118,3	122,0	121,9	115,5	120,1			
Askov.....	132,0	127,8	126,5	129,9	132,5	126,0	125,4			
Borris.....	123,8	125,0	118,8	118,2	124,4	119,8	117,5	124,3	122,8	115,5
Højer.....	145,7	146,9	147,2	146,3	136,3	146,4	134,9			
Lyngby.....	105,9	108,8	99,2	99,5	105,8	98,8	100,3	100,6	102,1	98,1
Tylstrup.....	140,9	144,1	145,8	140,9	143,0	143,8	128,9	122,3	144,2	140,2
Tystofte.....	132,5	132,6	130,9	130,4	127,9	127,3	127,2	114,6	124,3	117,5
Ødum.....	106,0	113,9	97,6	107,3	102,4	95,5	99,3	108,3	104,6	84,8
1. brugsår 1962:										
Aarslev.....	103,5	105,3	105,2	98,2	100,2	97,5	94,5			
Askov.....	105,0	101,3	99,7	97,5	98,3	91,0	88,9			
Borris.....	118,4	121,6	126,6	129,2	125,5	128,2	121,5	133,7	122,3	127,4
Højer.....	120,8	115,9	120,8	114,1	112,0	123,3	111,6			
Lyngby.....	102,9	100,1	103,3	95,6	96,2	91,3	96,2	104,1	95,1	90,9
Tylstrup.....	117,2	117,1	123,2	114,9	118,2	118,2	110,2	120,9	119,3	118,2
Tystofte.....	138,1	141,3	134,8	141,5	136,6	136,4	131,9	120,7	140,3	137,2
Ødum.....	112,7	113,8	111,3	109,7	110,2	111,0	104,7	116,4	107,4	102,4
1. brugsår 1963:										
Aarslev.....	110,1	117,9	114,4	110,7	106,4	111,6	105,4			
Askov.....	75,6	74,6	79,0	75,8	76,2	75,6	71,9			
Højer.....	121,4	117,3	120,6	118,3	118,8	119,5	106,9			
Lyngby.....	109,1	107,7	106,8	102,7	106,4	104,9	101,3	92,0	106,6	100,7
Tylstrup.....	100,4	102,4	101,9	103,8	105,6	105,1	99,7	85,8	103,3	93,8
Tystofte.....	107,1	110,5	107,5	107,3	103,9	101,0	101,8	85,4	102,4	107,0
Ødum.....	102,7	97,2	97,3	95,4	94,3	97,0	91,3	88,3	95,1	91,7
2. brugsår 1962:										
Aarslev.....	61,1	64,9	58,8	62,0	64,2	59,4	62,6			
Askov.....	38,0	33,4	30,9	33,4	32,9	31,8	34,0			
Borris.....	47,8	44,6	38,1	40,1	41,8	37,0	36,8	49,2	34,5	29,2
Lyngby.....	65,7	60,0	52,9	55,3	56,4	50,2	55,4	69,4	55,3	50,1
Tylstrup.....	79,3	77,1	78,3	76,8	79,0	78,5	78,3	87,0	78,6	75,4
Tystofte.....	64,2	66,7	56,6	61,8	61,9	56,3	59,6	63,5	60,2	47,7
Ødum.....	42,2	38,5	29,5	38,1	33,6	28,8	34,4	48,2	33,0	28,2
2. brugsår 1963:										
Aarslev.....	61,8	61,8	62,6	60,7	61,6	57,5	61,6			
Askov.....	45,1	38,9	39,9	38,1	39,6	36,8	37,1			
Borris.....	74,0	71,3	66,9	70,0	64,9	60,7	61,4	74,6	67,6	53,9
Højer.....	84,7	82,4	85,6	83,8	82,9	80,4	78,6			
Lyngby.....	24,9	22,2	21,6	20,6	20,9	19,8	21,4	21,2	21,9	18,1
Tylstrup.....	84,9	87,8	88,2	86,2	85,7	84,7	83,7	90,5	86,2	80,4
Tystofte.....	64,2	68,3	62,5	61,0	63,5	57,7	63,4	70,2	63,3	48,0
Ødum.....	82,8	73,1	69,3	72,2	67,2	63,3	69,2	72,5	71,2	54,4

	Corona Øtofte S 64	Tilo Dæhn- feldt S 64	Øtofte S 64	Juno Dæhn- feldt S 64	Ronda Tri- folium S 64	Taa- strup	Huns- balle	Islandsk rød- kløver	Vor- mark	Lofa
2. brugsår 1964:										
Aarslev.....	59,4	54,7	58,5	56,5	52,6	55,0	54,1			
Askov.....	47,3	46,4	45,3	48,1	46,3	45,5	46,0			
Højer.....	69,5	61,7	69,2	58,1	61,6	54,2	58,1			
Tylstrup.....	76,6	77,0	80,1	77,0	75,1	76,2	73,9	73,3	71,3	63,4
Tystofte.....	81,0	70,2	82,0	71,2	71,2	69,8	62,8	71,5	55,7	64,8
Ødum.....	75,0	73,4	65,6	64,9	62,6	60,2	64,7	69,5	64,0	52,0

Halvsildig rødkløver

	Vesta Dæhn- feldt S 64	Tenda Tri- folium S 64	Resi- dent Øtofte S 64	Bora Paj- bjerg S 64	Elbo Paj- bjerg S 64	Øtofte 4n S 64	Hera Pajbj. 4n S 64	Øtofte S 64	Tri- folium 3 B 2	Huns- balle	Tri- folium
1. brugsår 1961:											
Aakirkeby.....	106,5	103,5	105,4	104,5	108,4	102,7	106,3	108,6	105,8	112,3	102,7
Aarslev.....	131,6	130,9	126,0	132,9	133,5	126,5	133,4	129,2	126,1	127,0	126,1
Askov.....	151,8	145,8	143,0	142,2	144,5	145,6	147,8	145,0	141,1	139,4	141,1
Borris.....	131,3	137,0	132,9	134,6	131,8	143,9	138,0	133,6	129,7	125,2	131,9
Lyngby.....	89,9	90,2	90,6	87,7	86,7	92,0	91,2	92,0	89,7	89,9	90,3
Tylstrup.....	145,4	143,1	153,5	151,7	141,2	142,2	138,0	152,8	142,3	142,7	144,3
Tystofte.....	139,0	138,6	130,6	137,1	135,1	136,4	134,1	131,0	134,2	133,6	131,9
Ødum.....	130,4	129,9	122,4	130,8	129,4	132,5	129,1	126,6	125,0	120,6	118,9
1. brugsår 1962:											
Aakirkeby.....	79,6	82,7	81,0	76,6	78,8	80,2	86,6	79,7	76,1	72,4	77,6
Aarslev.....	109,1	110,6	112,6	112,5	112,2	110,6	111,0	112,2	106,2	108,2	108,8
Askov.....	120,4	122,7	115,8	115,9	115,7	118,6	115,0	119,3	116,2	115,4	113,1
Borris.....	120,9	121,9	114,5	126,6	123,1	112,0	115,5	120,3	118,8	118,3	122,5
Lyngby.....	106,3	107,6	106,7	110,8	108,3	108,7	113,7	108,5	103,0	101,9	104,3
Tylstrup.....	115,3	122,9	119,6	118,0	119,5	115,6	115,6	115,8	119,4	119,3	114,8
Tystofte.....	133,6	133,3	137,7	140,6	135,2	142,7	132,7	133,7	133,2	138,2	132,7
Ødum.....	122,5	123,1	116,7	117,0	121,3	120,0	119,5	118,5	119,7	118,5	113,8
1. brugsår 1963:											
Aakirkeby.....	73,9	73,8	77,6	68,7	69,0	71,8	74,9	73,5	69,5	76,6	72,8
Aarslev.....	114,0	114,7	111,5	114,1	111,8	109,7	112,0	108,7	110,8	113,1	109,4
Askov.....	91,3	84,8	87,5	84,7	85,7	84,4	88,7	83,6	83,7	90,4	84,0
Højer.....	98,2	105,3	107,6	106,0	97,1	96,1	97,7	102,6	104,0	100,3	101,5
Lyngby.....	102,9	102,2	113,0	100,3	100,2	107,1	106,4	110,2	110,6	103,3	105,6
Tylstrup.....	103,3	103,6	105,7	100,7	100,2	104,2	102,6	106,3	103,5	101,4	102,8
Tystofte.....	104,2	105,9	109,8	111,5	107,5	108,3	106,5	105,2	106,6	106,7	106,8
Ødum.....	109,2	108,7	111,4	108,8	109,8	103,8	101,7	106,4	106,3	104,8	102,2

	Vesta Dæhn- feldt S 64	Tenda Tri- folium S 64	Resi- dent Øtofte S 64	Bora Paj- bjerg S 64	Elbo Paj- bjerg S 64	Øtofte 4n S 64	Hera Pajbj. 4n S 64	Øtofte S 64	Tri- folium 3 B 2	Huns- balle	Tri- folium
2. brugsår 1962:											
Aakirkeby	74,4	73,7	75,4	78,2	71,0	73,0	73,8	64,7	64,7	67,8	66,2
Aarslev	73,7	73,5	75,0	69,9	72,8	70,8	67,6	75,2	71,5	67,9	70,5
Askov	54,1	54,3	51,7	53,4	53,8	46,5	51,0	44,1	46,0	45,1	45,1
Borris	68,1	66,7	65,3	63,4	64,6	71,5	68,5	64,1	57,4	56,6	57,4
Lyngby	76,4	74,8	74,9	71,6	71,8	79,3	77,8	73,5	64,3	60,4	64,7
Tylstrup	91,5	91,8	93,5	91,9	91,6	93,3	91,0	91,1	91,1	91,8	92,3
Tystofte	77,6	79,1	73,3	75,3	75,1	77,2	75,4	74,3	67,4	68,1	67,4
Ødum	80,1	80,8	71,8	82,4	84,1	75,4	81,2	80,4	69,7	69,7	68,5
2. brugsår 1963:											
Aakirkeby*	43,2	44,0	54,2	51,7	56,6	50,9	47,6	50,7	39,4	40,2	38,5
Aarslev	73,1	72,2	77,4	74,1	76,3	74,1	67,3	73,0	72,9	71,0	74,5
Askov	55,4	63,3	57,4	58,8	60,0	51,6	52,8	55,6	54,8	53,1	49,2
Borris	81,0	75,7	77,3	73,9	74,4	75,5	73,2	76,5	67,3	69,6	67,2
Lyngby	48,7	46,7	50,4	47,8	45,8	54,4	53,1	52,0	42,5	39,6	41,0
Tylstrup	87,5	86,4	92,2	88,3	88,8	86,8	87,8	88,9	88,7	86,0	86,6
Tystofte*	58,7	55,1	75,2	71,2	72,5	77,5	71,8	68,6	49,4	49,2	53,2
Ødum	100,0	93,7	92,4	97,9	99,7	89,4	97,1	91,5	86,6	88,0	86,7
2. brugsår 1964:											
Aakirkeby	44,8	44,0	47,4	44,0	42,3	43,7	45,0	41,2	38,6	34,9	34,4
Aarslev	73,4	70,9	69,5	72,8	70,9	73,1	66,4	68,4	67,0	66,9	68,4
Askov	43,3	44,5	43,9	45,3	43,7	43,1	45,2	44,6	44,5	42,4	43,7
Højer	82,0	78,0	78,4	76,0	78,4	69,0	67,0	76,0	65,6	71,9	68,2
Tylstrup	86,5	86,2	82,3	80,1	79,6	81,2	83,7	85,1	82,6	78,9	83,1
Tystofte	87,2	85,1	91,6	88,6	87,0	91,4	87,7	86,6	80,5	78,9	80,8
Ødum	90,7	93,6	85,1	92,8	86,7	88,3	90,6	84,8	77,3	78,1	78,0

* Forsøg med stærke åleangreb, ikke medregnet i gennemsnit.